

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده دندانپزشکی
گروه بیماریهای دهان و پزشکی اجتماعی
طرح درس ترمی

عنوان درس: سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی نظری ۱ **مخاطبان:** دانشجویان ترم پنجم دندانپزشکی
تعداد واحد: ۱ واحد نظری **ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر:** سه شنبه ها - ساعت ۸ تا ۱۴
زمان ارائه درس: ساعت ۱۴ لغایت ۱۶ روزهای شنبه هر هفته نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲
مدرسین: دکتر حمید رضا مظفری و کیومرث امیری
درس پیش نیاز: سلامت دهان و جامعه - رونشناسی و مهارتهای ارتباطی

هدف کلی درس: Dental public health

آشنایی دانشجویان با افزایش آگاهی، تغییر نگرش و ارتقاء عملکرد دانش آموختگان در رابطه با اصول تامین، حفظ، ارتقاء و پیشگیری از بیماری های دهان و دندان و بهبود کیفیت زندگی مردم از طریق فعالیت های اجتماعی و آخرین شواهد علمی معتبر موجود است .

اهداف کلی جلسات: بر اساس رئوس مطالب سرفصل هاردروس (جهت هر جلسه یک هدف)

آشنایی دانشجویان با:

- ۱- مقدمات و اصول دندانپزشکی جامعه نگر (اجتماعی)
- ۲- عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
- ۳- رویکردهای مطرح در سلامت جامعه
- ۴- مدل های سلامت و بیماری
- ۵- جمعیت شناسی
- ۶- شاخص های سلامت دهان و دندان
- ۷- نیازسنجی و نیازها در گروه های هدف (کودکان، دانش آموزان، مادران، میانسالان و ...)
- ۸- ارتقاء سلامت و ارتقاء بهره مندی جامعه
- ۹- آموزش سلامت و تغییر رفتار
- ۱۰- آشنایی با مبانی مدیریت سلامت
- ۱۱- آشنایی با مبانی بهبود کیفیت و حاکمیت بالینی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

۱- هدف کلی جلسه اول: آشنایی با مقدمات و اصول دندانپزشکی جامعه نگر

اهداف ویژه جلسه اول: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۱- مفهوم سلامت جامعه را مختصرا توضیح دهد
- ۲-۱- مراحل کار در زمینه سلامت جامعه را نام ببرد و با مراحل کار کلینیکی مقایسه کند
- ۳-۱- معیارهای اولویت بندی مشکلات سلامت از دیدگاه سلامت جامعه را توضیح دهد.
- ۴-۱- سه کاربرد مشخص مفاهیم سلامت جامعه در کار کلینیکی را توضیح دهد
- ۵-۱- تاریخچه سلامت جامعه را مختصرا توضیح دهد
- ۶-۱- مبنای زیست پزشکی سلامت را توضیح دهد و مشخصه های این مدل را برشمارد.
- ۷-۱- بندهای بیانیه آما آتا را نام برده و توضیح دهد.

۲- هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با تعاریف و مدل‌های سلامت و بیماری

اهداف ویژه جلسه دوم: در پایان دانشجویان قادر باشند:

- ۱-۲- سلامت را تعریف کند و اهمیت تعریف صحیح سلامت را توضیح دهد.
- ۲-۲- ابعاد مختلف سلامت را نام ببرد.
- ۳-۲- عوامل موثر بر سلامت انسان‌ها را شرح دهد
- ۴-۲- الگوها و مدل‌های مختلف سلامت را تعریف کند
- ۵-۲- اهمیت این الگوها و مدل‌ها را توضیح دهد.

۳- هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با تأثیر عوامل اجتماعی-اقتصادی بر سلامت دهان و دندان

اهداف ویژه جلسه سوم: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۳- نقش عوامل اقتصادی-اجتماعی در سلامت دهان جامعه را شرح دهد .
- ۲-۳- بی‌عدالتی‌های اجتماعی موجود در سلامت دهان در ایران و جهان را بیان کند .
- ۳-۳- راهکارهای موجود برای مقابله با تأثیر عوامل-اجتماعی بر سلامت دهان جامعه را توضیح دهد.

۴- هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با رویکردهای مطرح در سلامت جهت پیشگیری

اهداف ویژه جلسه چهارم: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۴- رویکردهای مطرح در سلامت را نام ببرد
- ۲-۴- برای هر یک از رویکردهای مطرح در سلامت مثال بزند.
- ۳-۴- رویکرد مبتنی بر درمان را با رویکرد مبتنی بر پیشگیری مقایسه کند
- ۴-۴- رویکرد های مبتنی بر فرد و مبتنی بر جامعه را با هم مقایسه کند.

۵- هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی دانشجویان با مفاهیم جمعیت‌شناسی

اهداف ویژه جلسه پنجم: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۵- تعریف، ترکیب، توزیع جمعیتی و سرشماری را توضیح دهد.
- ۲-۵- عوامل تأثیر گذار به حرکت جمعیتی را شرح دهد .
- ۳-۵- هرم جمعیتی جوامع مختلف را تفسیر کند.
- ۴-۵- زمان دو برابر شدن جمعیت را تعریف کند.
- ۵-۵- ویژگی‌های جمعیتی منطقه خود را ارزیابی کند.

۶- هدف کلی جلسه ششم: آشنایی دانشجویان با شاخص‌های سلامت دهان و دندان

اهداف ویژه جلسه ششم: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۶- شاخص را تعریف کند.
- ۲-۶- خصوصیات یک شاخص ایده آل را شرح دهد .
- ۳-۶- شاخص DMFT را توضیح دهند
- ۴-۶- شاخص‌های پلاک و جرم و جینچیوال را تعریف کنند.
- ۵-۶- شاخص پرپودنتال جامعه CPI را توضیح دهند.
- ۶-۶- شاخص سلامت دهان را توضیح دهند .
- ۷-۶- قادر به محاسبه شاخص‌های فوق برای بیمار فرضی باشد.
- ۸-۶- برای ارزیابی شاخص‌های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت در برآورد ارزش مداخلات ارتقاء سلامت دهان اهمیت قائل باشد.

۷- هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی با انواع نیازها و مفاهیم و روشهای نیاز سنجی

اهداف ویژه جلسه هفتم: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۷- نیاز را تعریف کند
- ۲-۷- انواع نیاز را نام ببرد
- ۳-۷- چرخه فعالیتهای جامعه نگر را ترسیم کند.
- ۴-۷- انواع نیاز در حیطه سلامت را توصیف کند
- ۵-۷- روشهای سنجش انواع مختلف نیاز در حیطه سلامت را بیان کند.
- ۶-۷- مراحل انجام نیازسنجی در آموزش سلامت را شرح دهد.
- ۷-۷- رای نیاز سنجی به عنوان مرحله اول برنامه ریزی سلامتی اهمیت قائل باشد
- ۸-۷- برای منطقه خود در مورد ارتقا سلامت دهان نیاز سنجی انجام دهد.

۸- هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی با مفاهیم ارتقاء سلامت و ارتقاء بهره مندی جامعه

اهداف ویژه جلسه هشتم: در پایان دانشجویان قادر باشند:

- ۱-۸- نقش سلامت دهان در ارتقاء سلامت عمومی را توضیح دهد .
- ۲-۸- ۳ مورد از شواهد ارتباط سلامت دهان با سلامت عمومی را نام ببرد
- ۳-۸- اصول ارتقاء سلامت بر اساس منشور اتاوا را نام ببرد
- ۴-۸- برای هر یک از حیطه های منشور اتاوا مثال کاربردی ارائه دهد
- ۵-۸- گروههای هدف از نظر ارتقاء سلامت دهان را بر شمارد.
- ۶-۸- برای یک مورد از گروههای هدف برنامه ارتقاء سلامت طراحی کند.

۹- هدف کلی جلسه نهم: آشنایی با مبانی آموزش سلامت و تغییر رفتار

اهداف ویژه جلسه نهم: در پایان دانشجویان قادر باشند:

- ۱-۹- آموزش سلامت دهان را تعریف کند
- ۲-۹- اصول و کاربرد های آموزش سلامت دهان را توضیح دهد
- ۳-۹- یک برنامه آموزش سلامت دهان مبتنی بر معتبر ترین شواهد علمی طراحی کند.
- ۴-۹- مدل یا الگوهای تغییر رفتار را توضیح دهد
- ۵-۹- کاربرد مدل ها در آموزش سلامت را شرح دهد
- ۶-۹- ۶ مدل تغییر رفتار و کاربرد های آن در آموزش سلامت را نام ببرد و توضیح دهد.

۱۰- هدف کلی جلسه دهم: آشنایی با مبانی مدیریت سلامت

اهداف ویژه جلسه دهم: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۱۰- واژه های مدیریت و برنامه ریزی را به طور ساده تعریف کرده و ارتباط آن دو را بیان کند .
- ۲-۱۰- اهمیت برنامه ریزی صحیح برای ارتقاء سلامت جامعه را مختصراً توضیح دهد
- ۳-۱۰- مراحل برنامه ریزی برای حل مشکلات سلامت جامعه را برشمارد و هر کدام را توضیح دهد.
- ۴-۱۰- انواع اهداف در برنامه ریزی را برشمارد و هر کدام را توضیح دهد.
- ۵-۱۰- اهمیت و انواع روشهای ارزیابی برنامه های سلامت را توضیح دهد.

۱۱- هدف کلی جلسه یازدهم: آشنایی با مبانی بهبود کیفیت و حاکمیت بالینی

اهداف ویژه جلسه یازدهم: در پایان دانشجویان قادر باشند

- ۱-۱۱- حاکمیت بالینی را تعریف کند.
- ۲-۱۱- تاریخچه ارتقای کیفیت را تعریف کند .

- ۱۱-۳- مدل‌های ارتقای کیفیت در نظام های سلامت را تعریف کند
- ۱۱-۴- ویژگی‌های خدمات مطلوب سلامت را برشمارد .
- ۱۱-۵- قواعد اصلی برای ارتقای کیفیت را تعریف کند.
- ۱۱-۶- ستون های حاکمیت بالینی را تعریف کند
- ۱۱-۷- مراحل مدیریت خطر و شیوه های مقابله با آن را تعریف کند.
- ۱۱-۸- برای طبابت به شیوه مبتنی بر شواهد ارزش قائل

منابع:

1- *Essential of Dental Public Health, Daly B ,et al. Second Edition published in 2013, (Chapters : 1, 2,3, 4, 8, 9, 10*

2- *Jong's Community Dental Health ,Gluck M and Morgan stein WM, (Chapters : 1, 8,11) Last Edition*

- ۳- کتاب ملی سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی گروه مولفین، ۱۳۹۴
- ۴- کتاب جامع بهداشت عمومی، دکتر حاتمی و همکاران، ویراست چهارم
- ۵- آشنایی با مبانی حاکمیت بالینی. زیر نظر سیدحسن امامی رضوی، حمید رواقی
- ۶- منابع کمکی برای یافتن مقاله و سایر اطلاعات مفید: کتابخانه دانشکده، جستجو در اینترنت

روش تدریس:

روش تدریس بصورت سخنرانی و با استفاده از اسلاید و وایت بورد، توام با طرح سوال می باشد. به منظور ایجاد مشارکت دانشجویان در امر یادگیری در خلال سخنرانی از شیوه پرسش و پاسخ و بحث استفاده می شود.

وسایل آموزشی:

کلاس مناسب با امکانات دیداری - شنیداری (کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت بورد یا تخته هوشمند)

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
///////	///////	٪۱۰	حداقل ۲ بار از هر دانشجوی در طول ترم پرسش شفاهی خواهد شد (در ابتدای هر جلسه از تعدادی از دانشجویان از جلسه قبل)	کوئیز
	بعدا اعلام می شود	٪۴۰	مکتبی: MCQ و تشریحی	آزمون میان ترم
	طبق اعلام آموزش دانشکده	٪۵۰	مکتبی: MCQ و تشریحی	آزمون پایان ترم
غیبت ها براساس آیین نامه آموزشی دانشکده بر خورد می گردد.				حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو یان:

حضور به موقع و منظم در کلاس
مشارکت فعال در مباحث ارائه شده در کلاس
پاسخ به سوالات پرسیده شده در حین تدریس
خاموش نگهداشتن تلفن همراه
رعایت بند الف ماده ۳ رفتار حرفه ای دانشجو یان دانشکده ها و دانشگاههای علوم پزشکی کشور به شرح ذیل:

ماده ۳- رفتار حرفه ای

الف - الزامات کلی دانشجو یان در محیط های آموزشی پژوهشی:

- ۱-۳ - دانشجو یان باید از ایجاد هرگونه اخلال به هنگام تدریس خودداری نمایند؛ مصادیق اخلال در هنگام تدریس مانند:
۱-۳-۱) ورود به کلاس بعد از مدرس
۱-۳-۲) خوردن و آشامیدن
۱-۳-۳) بلند صحبت کردن، خندیدن و ایجاد سر و صدا
۱-۳-۴) استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی نظری ۱

۱_ واحد نظری - نیمسال دوم تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

روز و ساعت جلسه : شنبه ساعت ۱۶ تا ۱۴ - کلاس آملی تئاتر

جلسه	تاریخ	موضوع	مدرس
۱	۱۴۰۲/۰۷/۰۸	مقدمات و اصول دندانپزشکی جامعه نگر (اجتماعی)	کیومرث امیری
۲	۱۴۰۲/۰۷/۱۵	مدل های سلامت و بیماری	" "
۳	۱۴۰۲/۰۷/۲۲	عوامل اجتماعی موثر بر سلامت	" "
۴	۱۴۰۲/۰۷/۲۹	رویکردهای مطرح در سلامت جامعه جهت پیشگیری	" "
۵	۱۴۰۲/۰۸/۰۶	جمعیت شناسی	" "
۶	۱۴۰۲/۰۸/۱۳	شاخص های سلامت دهان و دندان	دکتر مظفری
۷	۱۴۰۲/۰۸/۲۰	نیازسنجی و نیازها در گروه های هدف	" "
۸	۱۴۰۲/۰۸/۲۷	ارتقاء سلامت و ارتقاء بهره مندی جامعه	" "
۹	۱۴۰۲/۰۹/۰۴	آموزش سلامت و تغییر رفتار	" "
۱۰	۱۴۰۲/۰۹/۱۱	آشنایی با مبانی مدیریت سلامت	" "
۱۱	۱۴۰۲/۰۹/۱۸	آشنایی با مبانی بهبود کیفیت و حاکمیت بالینی	" "